

AIDA SULEJMANAGIĆ I ŽANKA DODIG
JU MUZEJ SARAJEVA

OSNIVANJE MUZEJA TREĆE GIMNAZIJE

APSTRAKT: Tekst se osvrće na jubilej Treće gimnazije (75 godina od osnivanja) te na saradnju između Muzeja Sarajeva i ove Škole. Jedan od načina obilježavanja obljetnice je i osnivanje školskog muzeja. Tim povodom potpisan je Memorandum o saradnji između ove dvije institucije. Zaposlenici Muzeja Sarajeva izvršili su izbor budućih eksponata, napravili šrigl Izložbe, te uz dizajnera kreirali buduću postavku Muzeja. U narednom periodu slijedi realizacija.

KLJUČNE RIJEČI: Treća gimnazija, osnivanje muzeja, jubilej, Muzej Sarajeva, saradnja.

ABSTRACT: The text refers to the *Treća gimnazija/Third High School* jubilee (75 years since its foundation) and to the cooperation between the Museum of Sarajevo and the School. Establishing the school museum was another way to commemorate this anniversary, and on this occasion the two institutions signed a Memorandum of Cooperation. The employees of the Museum of Sarajevo selected the exhibits, fashioned the layout of the Exhibition, and together with the designer created the setting of the Museum. Fruition is expected in the coming period.

KEYWORDS: *Treća gimnazija/* Third High School, establishing museum, jubilee, the Museum of Sarajevo, cooperation.

Ideja o osnivanju Muzeja potekla je od kolektiva Treće gimnazije, a Muzej Sarajeva su se obratili za pomoć u realizaciji. Memorandum o saradnji, između ove dvije institucije, potpisan je u maju, 2022. godine i njime je definisana buduća saradnja Gimnazije i Muzeja u cilju razmjene iskustva, pružanja profesionalne pomoći i podrške iz oblasti muzeologije. Sa druge strane Gimnazija će svojim aktivnostima pomoći u radu Muzeja prilikom kulturno umjetničkih manifestacija, svečanih akademija, izložbenih aktivnosti i različitih promocija. Ispred Gimnazije za Projekat su zaduženi direktorica Amra Čolić i prof. Abid Zukić, a za aktivnosti u realizaciji ispred Muzeja, tadašnja direktorica Alma Leka je predložila Aidu Sulejmanagić, višeg muzejskog arhitektu i Dodig Žanku, muzejskog savjetnika. Dizajniranje Izložbe smo prepustili mladoj dizajnerici Nađi Čengiđ, čiji je otac bivši učenik ove Škole.

Budući da je jedan od autora Izložbe, ispred Muzeja, također pohađao Treću gimnaziju to nam je dalo motivaciju i dodatnu emociju u radu.

Činjenica da je Treća gimnazija pokrenula osnivanje vlastitog muzeja govori o dugoj tradiciji ove škole, ali i o spoznaji njenog rukovodstva i zaposlenika o potrebi čuvanja uspomena na razvojni put, profesore i ostale uposlenike, učenike i dostignuća ovog kolektiva. Ovakav način razmišljanja je neophodan posebno u vremenu svjetske, sveopšte globalizacije koja ne daje veliku šansu opstanku manjim i ekonomski siromašnijim sredinama. Upravo u ovakvim državama svjedočimo sve većem broju zaštićenih spomenika kulture (materijalnog i nematerijalnog naslijeđa), kako bi se sačuvala izvorne vrijednosti i specifičnosti koje nas razlikuju od drugih. Muzeologija je u ovom jasna - bez čvrstih korijena nema sigurnog napretka, ni razvoja u smjeru koji je najprirodniji i najadekvatniji za svaku sredinu! Uvažavajući te razlike čuvamo kulturno bogatstvo i njegovu raznovrsnost, obogaćujući svijet oko nas.

1

Prikupljanje eksponata je bilo otežano činjenicom da je Gimnazija, u periodu od 1992. do 1995. godine, bila poprilično razrušena i dislocirana iz svoje zgrade. Samim tim ostala je bez velikog broja uspomena, koje su svjedočile o njenom radu. Zahvaljujući „Školskim ljetopisima“, koje je Gimnazija vodila te godišnjacima, časopisima i Monografiji, uspjeli smo sklopiti sliku o njenim počecima, uspjesima i ostalim dostignućima u radu. Uz pomoć domara Gimnazije, Elvedina Huseinovića, došle smo do veoma zanimljivih primjeraka: projektora, mikroskopa, pisaaćih

1 Stari izgled Treće gimnazije, fotografija preuzeta iz Školskog ljetopisa, 1986-87. do 1992-93. godine

mašina, računara i računarske opreme, te drugih sitnijih predmeta koji su se koristili u različitim školskim kabinetima.

Muzej je planiran u prostoru aule Gimnazije, gdje se trenutno nalazi jedna veća vitrina, sa peharima i nagradama Škole, te par stolova i klupa za boravak učenika kada nisu na nastavi. Na zidu je i jedan veliki ekran sa informacijama o načinu funkcionisanja nastave. Prostor je visok, sa velikim portalima, i dobro osvjetljen. Površina prostora je cca. 40 metara kvadratnih, nedovoljan za predstavljanje jubileja od 75 godina, čije je obilježavanje povod formiranja ovog Muzeja. Konceptijom Izložbe odlučili smo sačuvati izgled autentičnog i jedinstvenog kamenog, mozaičnog poda aule, a pomenutu postojeću vitrinu sa nagradama i ekran dislocirati na drugo, vidljivo mjesto, u svrhu dobijanja kompaktnog prostora za smještanje Izložbe. Na mjesto staklene vitrine planiran je zid od gips-kartonskih ploča, kako bi se prostor objedinio i odvojio od stepeništa. Zidovi i postojeći stubovi će biti u antracit sivoj boji, kao i postamenti vitrina sa staklenim zvonima. Planirano je postavljanje deset panoa sa sljedećim sadržajima:

- Uvodna legenda Gimnazije
- Uvodna legenda Muzej Sarajeva
- “Počeli smo 1948.”
- “Zastali smo 1992.”
- 1992 - 1995.
- “Ponovo na Vilsu”
- ”Takmičili smo se i pobjeđivali”
- “Kultura i umjetnost u Trećoj”
- “Sa nama su bili i učili smo od njih”
- ”Putovali smo, družili se i slavili”

Vitrine, sa LED rasvjetom, će sadržavati:

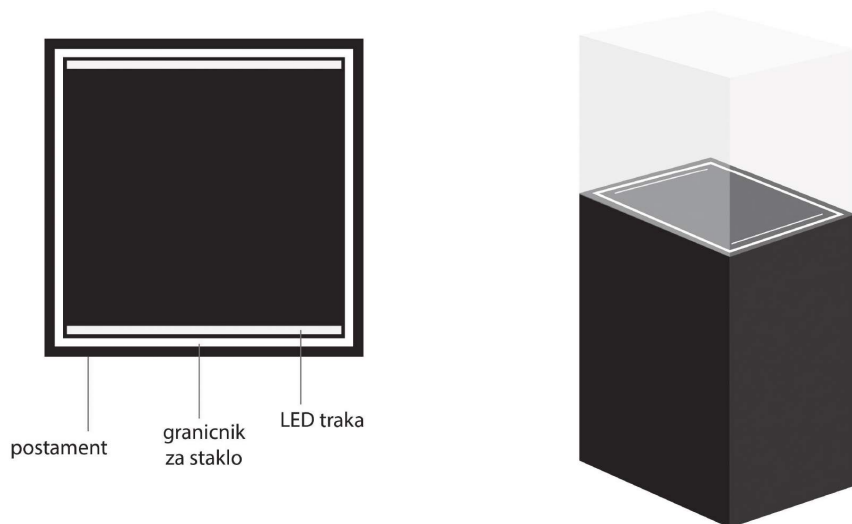
1. Stari računar, sa floppy disketama, poklon Američke vlade
2. Stare primjerke mikroskopa, te laboratorijski pribor: menzure, epruvete...
3. Projektore, koji se više ne koriste u nastavi
4. Pisaću mašinu i maturalni rad
5. Osciloskop, ampermetar...

Postojeći stol, većih dimenzija, će biti prefarban u boju koja dominira Izložbom, a na njega će se postaviti stakleno zvono. Izložićemo, ispod njega: primjerak školskog dnevnika, stara svjedočanstva o postignutom uspjehu učenika, nagrade „maturalant generacije“, fotografije...

Predviđeno je i postavljanje: školske table, sa pripadajućim priborom, kao i prvobitni školski ormarići, u kojima će biti odložena školska kecelja, tenisice i drugi sadržaji koji se vezuju za njih. Na zidovima će se nalaziti reflektori, rasvjete iznad panoa, na centralnom zidu (iznad panoa) će biti postavljena foto tapeta, sa mozaikom starih fotografija. Dio poda će biti prekriven stazom, u tamno crvenoj boji.

IZGLED VITRINA

Izložbom smo pokušali ispričati priču o Gimnaziji kojoj su od osnivanja 1948. godine nekoliko puta mijenjali ime, da bi opet dobila jedno od prethodnih - Treća gimnazija. Gimnaziji koja nije najstarija, ali je nesumnjivo smještena na najljepšoj lokaciji u Sarajevu. Njeni učenici su poznati kao gimnazijalci sa Vilsonovog (šetališta)!

Antracit boja postamenata

2

Školi koja je dijelila vrijeme prosperiteta sa ovim Gradom, ali i ono u kojem je „ranjena“ skupa sa njim. Željeli smo pokazati dio njenih uspjeha (sve bi bilo nemoguće): onih u sportskim natjecanjima, kulturnim dešavanjima, u humanitarnom radu i u onom što je krajnji cilj svakog odgojno-obrazovnog procesa. Ima ova ustanova velikog razloga za ponos. O tome svjedoče mnogobrojne nagrade, priznanja i pehari koji će naći zasluženo mjesto na ovoj Izložbi. Naravno samo neki od njih. Dileme i teškoće pri odabiru pokazuju njihovu brojnost i raznovrsnost.

Nadamo se da će muzej biti ugodan prostor za sve učenike, zaposlenike i one koji Gimnaziju posjećuju. Da će u njemu moći nešto naučiti, ali prije svega doživjeti ugodne trenutke. Jer za razliku od škola, čiji je osnovni cilj obrazovanje i vaspitanje, muzeji imaju drugačije poslanje. I kad poučavaju, oni to rade uz pomoć emocija. Uspješnost muzeja se mjeri prema ličnom doživljaju, promjeni koju osjetimo prije

2 Fotografija i tekst preuzeti iz Školskog ljetopisa, Treće gimnazije, školska godina 1998-99. do 2003-04.

ulaska i nakon posjete njima. Dakle muzej, naročito ovog tipa koji se prvenstveno obraća mladim ljudima, trebao bi relaksirati, oplemeniti, pokrenuti emocije, navesti na razmišljanje o prošlosti, dati uvid u njene prednosti i nedostatke u odnosu na aktuelno vrijeme. Ako je uspio bar dio toga, ostvario je svoju ulogu.

Zastanite, pogledajte, pročitajte!

Ovo je vaša prošlost koja pomaže da budućnost bude bolja, ljepša, sigurnija!

ZAKLJUČAK

U novije vrijeme svjedočimo otvaranju velikog broja muzeja, različite tematike. Ova činjenica jasno ukazuje na porast svijesti o potrebi čuvanja autohtonih vrijednosti i o opasnosti globalizacije. To, kao i bliski jubilej, nagnalo je J.U. Treća gimnazija da pokrene osnivanje vlastitog Muzeja. Njegovo otvaranje planirano je u martu, 2023. godine, na sedamdesetpetogodišnjicu osnivanja. Muzej Sarajeva je pozvan da pomogne u realizaciji projekta. Postavka Muzeja je planirana u auli Gimnazije i treba svjedočiti o razvojnom putu škole. Izložba je podijeljena na deset cjelina, predstavljenih na panoima, sa dvije uvodne legende (gimnazijska i Muzeja Sarajeva). Trodimenzionalni predmeti će biti postavljeni u vitrinama, a sadržaj im se odnosi na različite oblasti znanja, te na školske uspomene u vidu dnevnika, svjedočanstava, pohvala i drugih uspomena. Sastavni dio Izložbe će biti velika, zidna, tepeta sa starim fotografijama, različitog sadržaja bliskog ovoj temi.

Nadamo se da će Muzej biti ugodno mjesto za sve koji ga posjećuju te da će ostvariti svoju funkciju. Uspješnost muzeja se mjeri prema ličnom doživljaju i promjeni koju doživimo nakon posjete. Dakle (pored edukativne uloge) muzej, naročito ovog tipa koji se prvenstveno obraća mladim ljudima, trebao bi relaksirati, oplemeniti, pokrenuti emocije, navesti na razmišljanje o prošlosti, dati uvid u njene prednosti i nedostatke u odnosu na aktuelno vrijeme. Ako je uspio bar dio toga, ostvario je svoju ulogu?!

SUMMERY

In recent times, we witness opening of large number of museums with different themes. This clearly indicates the increase in the awareness of the necessity to preserve indigenous values, and the awareness of the globalization dangers. This fact and the approaching jubilee pushed Public Institution of the *Treća gimnazija/ Third High School* to initiate establishing their own museum. The Museum opening is planned in March 2023, on the seventy-fifth anniversary of the School's coming to existence. The *Museum of Sarajevo* public institution was invited to help with the project implementation. It is planned that the setting of the Museum would be in the hall of the *Treća gimnazija* and it should bear witness to the School's development path. The exhibition consists of ten units, presented on panels, with two introductory legends (one of the *Treća gimnazija* and one of the Sarajevo Museum). Three-dimensional exhibits shall be displayed in showcases, and their content refers to different fields of knowledge, school memories in the form of diaries, certificates, commendations and other memories. An integral part of the Exhibition will be a large, wall-paper made from old photographs, of different content related to this topic.

We hope that the Museum will be an enjoyable place for all the visitors and that it will fulfil its function. The measure of success of any museum is always in personal experiences and the changes we experience after the visit. Thus, besides the educational role, a museum, especially of such kind that primarily communicates towards young people, should relax, enrich, initiate emotions, induce thinking about the past, and provide an insight into its advantages and disadvantages juxtaposing those with the present. Should at least some of the above be achieved, the Museum would have its role fulfilled!

LITERATURA:

1. Školski ljetopis, Treće gimnazije, školska godina 1986-87. do 1992-93. godine
2. Školski ljetopis, Treće gimnazije, školska godina 1998-99. do 2003-04. godine